

DECIZIE

30 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat, Iuliana Oprea

Ion Druță, Ion Corolevski

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Cidonia”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Cidonia” împotriva lui Valentin Hîrbu cu privire la repararea prejudiciului material, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 martie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Valentin Hîrbu, casată hotărârea Judecătorei Ungheni din 09 decembrie 2014 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 31 ianuarie 2014, SRL „Cidonia” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Hîrbu cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 25 octombrie 2011, a adresat procurorului raionului Ungheni o cerere, prin care a solicitat atragerea la răspundere penală a unor persoane necunoscute, care la sfârșitul lunii iulie 2011, au sustras (treierat) 14-15 tone de grâu de pe lanul amplasat lângă stația de pompare a apei din com. Zagarancea, ce aparținea SRL „Cidonia”, cauzând astfel întreprinderii un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 45000 lei, care a fost evaluat după calcularea unui kg de grâu la prețul de 3,20 lei.

Menționează că în urma examinării acestei cereri s-a stabilit că în perioada lunii iulie 2011, pârâtul Valentin Hîrbu, activând în funcția de șef de secție la SRL „Cidonia”, fără acordul conducerii SRL „Cidonia” și fără a fi împuternicit în mod legal, a permis lui Ion Ciobanu de a treiera grâul de pe lanul din apropierea stației de pompare a apei din com. Zagarancea, r-nul Ungheni, pe o suprafață de circa 7-8 ha, în cantitate totală de peste 14 tone de grâu.

Susține că pe cazul dat, inițial s-a dispus neînceperea urmăririi penale pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar ulterior, în privința pârâtului a fost inițiat un proces contravențional conform art. 335 din Codul contravențional.

Afirmă că prin ordonanța procurorului raionul Ungheni din 28 iunie 2013 pârâtul Valentin Hîrbu a fost recunoscut culpabil de comiterea contravenției

prevăzute de art. 335 din Codul contravențional, însă procesul contravențional în privința lui a fost încetat în legătură cu expirarea termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

Invocă că la aceeași dată, 28 iunie 2013, ordonanța menționată a fost adusă la cunoștință pârâtului, însă acesta nu a contestat-o.

Mai invocă că prin acțiunile sale pârâtul a acționat în mod ilicit față de SRL „Cidonia”, cauzând întreprinderii un prejudiciu material considerabil în sumă de 45000 lei.

Prin urmare, solicită încasarea de la pârât a sumei de 45000 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Prin hotărârea Judecătorei Ungcheni din 09 decembrie 2014 acțiunea a fost admisă parțial și au fost încasate de la Valentin Hîrbu în beneficiul SRL „Cidonia” suma de 44800 lei, cu titlu de prejudiciu material și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1344 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 martie 2015 a fost admis apelul declarat de către Valentin Hîrbu, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 21 mai 2015 a fost admisă cererea depusă de Valentin Hîrbu cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare și a fost încasată de la SRL „Cidonia” în beneficiul lui Valentin Hîrbu suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 12 mai 2015, în termenul prevăzut de lege, SRL „Cidonia” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta SRL „Cidonia”, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, deoarece la emiterea acesteia, instanța de apel a interpretat eronat legea.

Menționează că din contextul art. 1389 din Codul civil rezultă că pentru apariția răspunderii delictuale este necesară întrunirea cumulative a mai multor condiții și anume: fapta ilicită, prejudiciul, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

Susține că fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei și poate fi comisă atât prin acțiune, cât și prin inacțiune.

Afirmă că pretențiile SRL „Cidonia” privind repararea prejudiciului material de către intimatul Valentin Hîrbu sunt argumentate prin comiterea de către acesta a unei fapte ilicite săvârșite la sfârșitul lunii iulie 2011, prin treierarea samavolnică a griului de pe lanul amplasat lângă stația de pompare a apei din com. Zagarancea, ce aparținea SRL „Cidoniei”, cauzând astfel întreprinderii nominalizate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 45000 lei.

Invocă că faptele expuse sunt dovedite integral prin ordonanța procurorului din 28 iunie 2013, în temeiul căreia intimatul a fost recunoscut culpabil de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional, însă procesul contravențional în privința lui a fost încetat în legătură cu expirarea termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

Mai invocă că la aceeași dată, 28 iunie 2013, ordonanța în cauză i-a fost adusă la cunoștință intimatului, care nu a contestat-o, fiind definitivă și irevocabilă.

Menționează că acțiunile ilegale ale intimatului de comiterea faptei ilicite au fost dovedite integral printr-o decizie a organului de drept. Tot prin aceeași decizie s-a dovedit și prejudiciul cauzat de intimatul Valentin Hîrbu prin comiterea faptei sale ilicite în valoare de 45000 lei.

Susține că odată ce intimatul Valentin Hîrbu a fost recunoscut culpabil în comiterea faptei contravenționale prevăzute de art. 335 din Codul contravențional, este demonstrată și legătura causală între faptă și prejudiciul, cât și vinovăția acestuia.

Afirmă că în situația vizată sunt întrunite cumulativ toate cele 4 condiții necesare survenirii răspunderii delictuale și, astfel, instanța de apel eronat a concluzionat că nu este dovedită vinovăția intimatului și că SRL „Cidonia” nu este îndreptățită juridic și material să ceară recuperarea prejudiciului material.

Invocă că în decizia sa instanța de apel a concluzionat că administrația SRL „Cidonia” a cunoscut și a perceput faptul recoltării de către Ion Ciobanu a cotelor de grâu, ce-i aparțin în proprietate, neavînd careva pretenții, însă aceste concluzii sunt contrare faptelor expuse în decizia organului de drept, prin care intimatului i s-a incriminat comiterea faptei contravenționale prevăzute de art. 335 din Codul contravențional. Or, la acel moment fiind audiat la Procuratura raionului Ungheni, directorul SRL „Cidonia” a declarat că atît el, cât și Gheorghe Dunai nu a cunoscut despre acțiunile intimatului, care fără acordul conducerii a permis unor persoane străine să recolteze grâul de pe o suprafața mare de teren, ce a fost prelucrat de către SRL „Cidonia”. Aceste fapte sunt relevate în ordonanța procurorului privind încetarea procesului contravențional inițiat în privința intimatului și, prin urmare, instanța de apel eronat a relevat alte circumstanțe, care au fost deja anterior constatate printr-o decizie definitivă și irevocabilă a organului de drept.

Mai invocă că întrucît intimatul a acționat în mod ilicit și cu vinovăție față de SRL „Cidonia”, el este obligat să repare prejudiciul material cauzat prin comiterea unei fapte ilicite în sumă totală de 45000 lei.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 26 august 2015 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei și deciziei suplimentare ale instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 01 martie 1999, între SRL „Cidonia” și Valentin Hîrbu a fost încheiat un contract de răspundere materială integrală, prin care ultimul și-a asumat răspunderea materială integrală pentru

valorile materiale aflate în gestiunea sa și s-a obligat să asigure integritatea valorilor; să țină, în ordinea stabilită, evidența valorilor aflate asupra sa și dările de seamă privind mișcarea și stocurile de valori; să comunice administrației toate cazurile de sustragere, lipsuri, plusuri, pierderi supranormă de valori ce i s-au dat în păstrare; să gestioneze cu respectarea normelor legale, să prevină sustragerea lor și orice formă de risipă și să-și ridice calificarea.

Conform extrasului din ordinul SRL „Cidonia” nr. 01 din 03 martie 1999 Valentin Hîrbu a fost angajat la SRL „Cidonia” în calitate de manager în s. Zagarancea, r-nul Ungheni, brigada de tractoare și de câmp.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Cidonia” a solicitat încasarea de la Valentin Hîrbu a sumei de 45000 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat urmare a comiterii faptei ilicite.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând de la Valentin Hîrbu în beneficiul SRL „Cidonia” suma de 44800 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Valentin Hîrbu, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea, reținând în acest sens că administrația SRL „Cidonia” a cunoscut și a perceput faptul recoltării de către Ion Ciobanu a cotelor de grâu, ce-i aparțin cu drept de proprietate, cu suprafața de 3,8 ha, neavând careva pretenții la acel moment.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este greșită.

Din materialele dosarului rezultă că în perioada lunii iulie 2011, Valentin Hîrbu, activând în funcția de șef de secție al SRL „Cidonia”, fără acordul conducerii SRL „Cedonia” și fără a fi împuternicit în mod legal, a permis lui Ion Ciobanu de a treiera grâul de pe lanul din apropierea Stației de pompare a apel din s. Zagarancea, r-nul Ungheni, care era prelucrat de către SRL „Cidonia”, pe o suprafață de 7-8 ha, în cantitate totală de 14 tone de grâu, cauzând, astfel, SRL „Cidonia” o daună în valoare totală de 45000 lei.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ungheni din 21 iunie 2013 a fost pornit proces contravențional în privința lui Valentin Hîrbu în baza art.335 din Codul contravențional, însă prin ordonanța procurorului Procuraturii raionului Ungheni din 28 iunie 2013 a fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Valentin Hîrbu în temeiul art. 335 din Codul contravențional pe motivul expirării termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

La caz, se reține că din ordonanța privind încetarea procesului contravențional emisă de către procurorul Procuraturii raionului Ungheni din 28 iunie 2013 rezultă că vinovăția lui Valentin Hîrbu a fost confirmată prin declarațiile victimei Ivan Bulgac, care începând cu anul 2012, deține funcția de director al SRL „Cidonia”, prin depozițiile martorilor Gheorghe Halca și Ion Ciobanu și prin cererea depusă de către Ion Ciobanu, prin care acesta a solicitat retragerea celor 3 cote de teren cu suprafața de 3,8 ha, care îi aparțin cu drept de

proprietate și care se aflau în folosința SRL „Cidonia”, cerere care nu era vizată de conducerea SRL „Cidonia” și înregistrată.

Conform art. 45 alin. (1) din Codul contravențional, dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă.

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Reieșind din circumstanțele relatate și conform normelor de drept enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță temeinic și legal a admis parțial acțiunea și a încasat de la Valentin Hîrbu în beneficiul SRL „Cidonia” suma de 44800 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Cidonia”.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 31 martie 2015 și decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 21 mai 2015 și se menține hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 decembrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Cidonia” împotriva lui Valentin Hîrbu cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Ion Druță

Ion Corolevschi